

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.616/2019/4.

A tanács tagjai: Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit a tanács elnöke
Nyíróné dr. Kiss Ildikó előadó bíró

. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes neve **felperes címe**

A felperes képviselője:

. Sipos Attila ügyvéd **fél címe 1**

Az alperes: alperes neve **alperes címe**

Az alperes képviselője:

. Hajzer Gabriella ügyvéd **fél címe 2**

A per tárgya: Fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Nyíregyházi Törvényszék 2.G.15-18-040.073/3/II.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéltábla Gf.II.30.350/2018/4.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperest a Nyíregyházi Törvényszék Pk.60.024/1989. számon, egyesületként tartja nyilván a civil szervezetek névjegyzékében. A felperes az alperes tagja.
- [2] Az alperes a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény és végrehajtási rendelete; a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) és az annak megfelelően létrehozott alapszabálya, belső szabályzatai és fegyelmi szabályzata, továbbá a közgyűlés és az intézőbizottság döntései szerint működik.
- [3] Az alapszabály 15. §-a a fegyelmi eljárásról úgy rendelkezik: a fegyelmi vétségeket, a fegyelmi büntetéseket, valamint általában a fegyelmi eljárás részletes szabályait a fegyelmi szabályzat állapítja meg.

- [4] A fegyelmi szabályzat 5. §-a határozza meg a fegyelmi szerveket: a) a vadásztársaság fegyelmi bizottsága és b) a vadásztársaság közgyűlése. A 7. § (1) bekezdés rendelkezése szerint a fegyelmi bizottság hatáskörébe tartozik a vadásztársasági tagok és tisztségviselők elleni fegyelmi eljárás lefolytatása; és a (2) bekezdés alapján első fokon a fegyelmi bizottság hoz fegyelmi határozatot.
- [5] Az alapszabály IV. fejezete részletezi az eljárási; ezen belül az elsőfokú és a fellebbezési eljárás szabályait. A 22. § (1) bekezdése kimondja: a fegyelmi bizottság határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül lehet fellebbezni a vadásztársaság közgyűléséhez; fellebbezhet az eljárás alá vont, valamint az eljárás megindítására jogosult személy is. A (3) bekezdés szerint az ügy másodfokú elbírálására a közgyűlés jogosult.
- [6] A fegyelmi bizottság a 2017. július 14. napján hozott 2/2017. (VII.14.) határozatban megállapította, hogy a felperes a fegyelmi szabályzat 3. § (1) bekezdés b), c) és f) pontjába ütköző cselekményeket valósított meg, ezért vele szemben a fegyelmi szabályzat 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján „saját vadászterületen dámszarvas, őz és trófeás vad lövésétől való eltiltás 2 évre” fegyelmi büntetést szabott ki. Tájékoztatást adott arról, hogy a határozattal szemben az eljárás alá vont, valamint az eljárás megindítására jogosult személy a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezést terjeszthet elő a közgyűléshez.
- [7] A határozat ellen benyújtott fellebbezésében az alperes a fegyelmi büntetés súlyosbítását kérte, a felperes nem fellebbezett. A közgyűlés a 2017. szeptember 2-i ülésén hozott IV-7/2017.09.02. számú határozatával a fegyelmi büntetést „kizárás” fegyelmi büntetéssé súlyosbította.

A kereseti kérelem és az alperes ellenkérelme

- [8] A felperes keresetében azt kérte, hogy a bíróság a közgyűlés határozatát az elsőfokú fegyelmi határozatra kiterjedő hatállyal semmisítse meg. Vitatta a fegyelmi vétségek elkövetését; a fegyelmi eljárást elrendelő, az első, és másodfokú fegyelmi határozatban nincs konkrét tényállás, ezért az eljárásban nem tudott megalapozottan védekezni; cselekményei nem valósítanak meg fegyelmi vétséget és elévültek.
- [9] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [10] Az elsőfokú bíróság ítéletében a közgyűlés IV-7/2017. 09.02. határozatát a fegyelmi bizottság 2/2017. (VII.14.) számú határozatára kiterjedő hatállyal megsemmisítette; elévülés és fegyelmi vétség hiányában az eljárást megszüntette. A fegyelmi eljárás elrendelésekor konkrétan meg kellett volna jelölni és

igazolni kellett volna: az eljárás alá vont felperes az alperes érdekeit hol, hogyan és mikor sértette meg. Ennek hiányában egyrészt az volt megállapítható, hogy egyes cselekményekhez képest az elévülési idő eltelte miatt a fegyelmi eljárás megindítására nem lett volna lehetőség; másrészt a felperes meghallgatásáról készített jegyzőkönyvben foglaltak alapján a fegyelmi határozatok megalapozatlanok is.

- [11] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. A felperessel szemben az alperes elnöke által kezdeményezett fegyelmi eljárást az elsőfokú fegyelmi szerv, a fegyelmi bizottság lefolytatta - ennek során a felperes részletes nyilatkozatot tett - majd határozatával fegyelmi büntetést szabott ki. Tájékoztatotta a felperest, hogy a határozat ellen 15 napon belül fellebbezéssel élhet a közgyűléshez. A felperes e lehetőséggel nem élt, mert a kiszabott fegyelmi büntetés nem jelentett teherterhelést számára. A jogorvoslati lehetőség ki nem merítésével azonban nem csupán az első fokon kiszabott fegyelmi büntetést vette tudomásul, hanem mindazokat az eljárásjogi, anyagi jogi szabálytalanságokat, törvénysértéseket is, amelyeket utóbb a keresetlevelében kifogásként felhozott. Annak azonban, hogy a bíróság a civil szervezet elsőfokú fegyelmi határozatában foglaltakat érdemben felülvizsgálja, az esetleges törvénysértéseket megállapítsa és ennek eredményeként a határozatot hatályon kívül helyezze, feltétele: az eljárás alá vont tag a szervezet belső szabályzata által biztosított jogorvoslati lehetőséget igénybe vegye. A felperes ezzel a lehetőséggel nem élt.
- [12] A másodfokú fegyelmi eljárás során a közgyűlés a fegyelmi szabályzat előírásainak megfelelő eljárási rendet betartva hozta meg határozatát; az annyiban tért el az elsőfokú határozattól, hogy a kiszabott fegyelmi büntetést súlyosbította. A fegyelmi büntetés súlyosságának értékelése, a büntetés felülmérlegelése nem tartozik a bíróság hatáskörébe. Ezért nincs lehetőség állást foglalni arról, hogy a felperes terhére rótt cselekményekkel az első, vagy másodfokú fegyelmi szerv által kiszabott fegyelmi büntetés áll arányban. E kérdés megítélése az alperes autonómiájába tartozik, meghaladja a bíróság hatáskörét, ezért a felperes által sérelmezett fegyelmi határozatokban foglaltak érdemi vizsgálatára a bíróságnak nincs lehetősége.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [13] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 3:35. §-át és 6:8. § (3) bekezdését jelölte meg.
- [14] A Ptk. 3:35. §-a azért sérült, mert az elsőfokú fegyelmi eljárásban tagadta a terhére rótt cselekmény elkövetését, a jogtalanul

megállapított fegyelmi büntetés ellen azonban nem élt fellebbezéssel, mert a kiszabott fegyelmi büntetés nem volt számára sérelmes. Abból azonban, hogy nem fellebbezett a jogszabálysértő elsőfokú fegyelmi határozat ellen, jogellenes azt a következtetést levonni: elismerte a megállapított, de sem az első, sem a másodfokú fegyelmi határozatban konkrétan meg sem jelölt fegyelmi vétséget; valamint azt, hogy lemondott a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének jogáról. A másodfokú bíróság által elfoglalt jogi álláspontból ugyanis az következik: az a személy, aki nem nyújt be jogorvoslati kérelmet az elsőfokú határozat ellen, lemond minden olyan jogáról, amely az első fokon be nem fejeződő eljárásban a későbbiekben megilletné.

- [15] A másodfokú bíróság a Ptk. 6:8. § (3) bekezdésébe ütközően, kiterjesztően értelmezte a felperesnek azt a magatartását, hogy az elsőfokú határozatot fellebbezéssel nem támadta.
- [16] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] A Kúria a jogerős ítéletet a régi Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül.
- [18] A felülvizsgálati kérelem megalapozatlan.
- [19] A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása előtt a Kúria az alábbiakra mutat rá: a felülvizsgálat nem az első- és másodfokú eljárás folytatása, hanem szigorú rendelkezések által szabályozott rendkívüli perorvoslat.
- [20] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 270. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős határozatnak a felülvizsgálati kérelem keretei között történő felülbírlata. A felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II.15.) PK vélemény 4. pontja szerint a felülvizsgálati kérelem – mint az eljárást megindító és annak kereteit meghatározó rendkívüli jogorvoslati eszköz – jogi jelentősége egyebek között abban jelölhető meg, hogy a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelemben megjelölt ok vagy okok keretei között bírálhatja felül. Ennek következtében eljárása során csak azon jogszabálysértés, vagy jogszabálysértések fennállását vizsgálhatja, amelyeket a fél felülvizsgálati kérelmében megjelölt. Ez egyben azt is jelenti: olyan jogszabálysértéseket, amelyeket a felülvizsgálati kérelem nem tartalmaz, a Kúria hivatalból nem vizsgálhat.
- [21] A felperes felülvizsgálati kérelemben kifejtett érvelése szerint a másodfokú bíróság jogi álláspontjából az következik: aki nem nyújt be fellebbezést a fegyelmi bizottság elsőfokú határozata ellen, azt nem illeti meg a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének joga; ez pedig a Ptk. 3:35. § megsértését eredményezi.
- [22] A hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint: a jogi személy tagja

kérheti a bíróságtól a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezését, ha a határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütközik. A felperes a közgyűlés határozata ellen a keresetét előterjesztette, azt a bíróság érdemben elbírált; a jogszabályban biztosított keresetindítási joga tehát nem sérült. A másodfokú bíróság álláspontja csak azt jelenti, hogy a felperes a fegyelmi vétség elkövetésének a fegyelmi bizottság elsőfokú határozatában megállapított és fellebbezéssel nem támadott tényét (jogalap) nem vitathatja keresettel, a közgyűlési határozat jogszabálysértő vagy a létesítő okiratba ütköző egyéb rendelkezései ellen a keresetindítási joga biztosított. A jogerős ítélet ezért a Ptk. 3:35. § rendelkezéseit nem sérti.

- [23] Megalapozatlanul hivatkozott a felperes a Ptk. 6:8. § (3) bekezdés megsértésére is. A felperes állítása szerint a másodfokú bíróság e jogszabályba ütközően, kiterjesztően értelmezte azt a magatartását, hogy a fegyelmi bizottság határozata ellen nem élt fellebbezéssel; úgy értékelte, hogy ezzel elismerte a fegyelmi vétségek elkövetését és egyben lemondott a keresetindítási jogáról is; vagyis eljárási jogai gyakorlásának kiterjesztő értelmezésével eljárási jogai csorbultak. A felperes értelmezése azonban még valósága esetén sem eredményezhetné a Ptk. 6:8. § (3) bekezdés megsértését, a jogszabályhely ugyanis a felet kizárólag az anyagi jogi jogszabály, a Ptk. alapján megillető jogokra, az ezekkel kapcsolatos ó a jognyilatkozatok értelmezésére vonatkozik és nem alkalmazható a felet a fegyelmi szabályzat alapján a fegyelmi eljárásban megillető eljárási jogokra.
- [24] A Kúria a kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a régi Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás tartása nélkül bírálta el.
- [26] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a régi Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése szerint viseli az általa lerótt felülvizsgálati eljárási illetéket és köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2019. július 2.

dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. a tanács elnöke, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. előadó bíró, dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: